

Motion

1977/78:1653

av Erik Glimnér

om slopande av benämningen fogde i statliga tjänstetitlar

Ordet fogde, som via lågtyskan kommer från latinets (ad)vocatus och alltså har samma ursprung som advokat, uppträder första gången på 1200-talet som beteckning för en kungatjänare. Den enkla titeln försågs efter hand med skiftande förleder allteftersom dess bärare fick differentierade uppgifter. Exempel på sådana sammansatta benämningar är byfogde, gårdsfogde, häradsfogde, bergsfogde och landsfogde, vilka alla nu fallit ur bruk, den sistnämnda dock så sent som 1964.

I nutida statliga tjänstetitlar torde fogde ingå som sammansättningsled endast i tre fall: kronofogde, (jämte biträdande kronofogde och kronofogdesekreterare, uppbördsväsendet – titeln återupplivades 1965 efter att ha varit bortlagd sedan 1917), akademifogde (Uppsala universitet) och slottsfogde (kungliga lustslotten). Dessutom finns i någon enstaka kommun titeln hamnfogde alltjämt kvar för underordnad tjänsteman i hamnförvaltningen.

Ordet fogde har alltid fått en dålig klang och efter historiens exempel sammankopplats med hänsynslöst fogdevälde. Om inte våra dagars tjänstemän som bär fogdetiteln på något sätt kan göra skäl för eller anklagas för släktskap med gångna tiders fogdar och fogdevälde, bör annan titel än fogde vara önskvärd.

Av den anledningen bör fogde i statliga tjänstetitlar ersättas med annan titel.

Med stöd av ovanstående hemställs

att riksdagen beslutar att ge regeringen till känna vad som har anförts i motionen angående borttagandet av titeln fogde i statliga tjänstetitlar.

Stockholm den 25 januari 1978

ERIK GLIMNÉR (c)